

Handläggare
Jocke Kellokumpu
Telefon: 08-508 319 21

Till
Kulturnämnden
2020-12-15

Stöd till lokalförvaltande organisationer 2021

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar:

1. Kulturnämnden godkänner kulturförvaltningens förslag om stöd till lokalförvaltande organisationer för 2021 enligt följande
 - 25 830 000 kronor som grundstöd
 - 2 923 000 som kompensationsstöd för nolltaxa
 - 2 200 000 kronor som medel för senare fördelning.
Totalt 30 953 000 kronor
2. Beslutet justeras omedelbart

Robert Olsson
Kulturdirektör

Patrik Liljegren
Biträdande kulturdirektör

Sammanfattning

Tjänsteutlåtandet redovisar förvaltningens förslag till beslut om stöd till lokalförvaltande organisationer 2021 samt de kriterier och överväganden som utgör underlag för förslaget. Förvaltningen föreslår nämnden att fatta beslut om stöd till lokalförvaltande organisationer till en summa om 30 953 000 kronor för år 2021.

Av budgetmedel för 2021 har nämnden vid tidigare möte fattat beslut om fleråriga grundstöd om 1 150 000 kronor till Årsta Folkets Hus och 1 700 000 kronor till Bagarmossens Folkets Hus. Stödet kommer därmed att uppgå till totalt 33 803 000 kronor för 2021.

Av dessa 33 803 000 kronor omfattar 31 603 000 kronor föreslaget grundstöd och kompensationsstöd, inklusive tidigare beviljat flerårigt stöd. Därutöver föreslår förvaltningen att 2 200 000

reserveras för senare fördelning av investeringsstöd, medfinansiering av Boverksansökningar och till Tensta träff.

Utbetalningen av stödet till Östermalms föreningsråd sker i två omgångar. Utbetalning av den första halvan av det föreslagna stödet görs efter nämndens beslut om stöd. Det resterande av stödet utbetalas senast juni 2021 efter att föreningen till förvaltningen redovisat en verksamhet och ekonomi i balans.

Coronapandemin drabbade Stockholms kulturliv hårt, även de lokalförvaltande organisationernas verksamhet. Effekterna av Covid-19 och folkhälsomyndighetens restriktioner har utsatt verksamheterna för en mycket stor press. För de flesta handlade det om att snabbt minska sina kostnader och anpassa verksamheten utifrån rådande restriktioner. Förvaltningen fördelade 5 520 851 kronor i tillfälligt stöd till 23 lokalförvaltande organisationer under maj-juni 2020.

Efter sommaren lättade restriktionerna från folkhälsomyndigheten. I oktober skärptes dock restriktionerna igen till max 50 personer på evenemang och i lokaler och i november presenterades ytterligare restriktioner. De lokalförvaltande organisationerna kommer under 2021 att fortsatt behöva anpassa verksamheten utifrån konsekvenserna av pandemin. Förvaltningen har tagit hänsyn till det och har i beredningen vägt in verksamheternas förmåga att hantera pandemin.

I bilaga 1 ges en fördjupad information om de enskilda stödmottagarna samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts inom enheten för kulturstöd, kulturstrategiska staben. En referensgrupp har läst alla ansökningar och kommit med synpunkter. Dialog med de lokalförvaltande organisationerna har skett löpande under året. Till grund för förslaget ligger nämndens mål, riktlinjer, bedömningsgrunder och prioriteringar.

Stödkonstruktion

Stödet innehåller ett grundstöd, ett kompensationsstöd för nolltaxeupplåtelse samt ett investeringsstöd. Grundstödet beviljas utifrån kulturnämndens beslutade riktlinjer och kan beviljas för ett eller tre år. Kompensationsstödet uppgår till 75 kr per timme och baseras på redovisning av föregående års uthyrning till

nolltaxegrupper (nolltaxerad barn- och ungdomsverksamhet, nolltaxerad verksamhet för personer med funktionsvariation samt nolltaxerad AA-/NA-verksamhet). Investeringsstödet och stöd till medfinansiering av Boverksstöd hanteras i en senare beredning.

Jämställdhetsanalys

Jämställdhet ingår i generella villkor för kulturstöd, beslutade av kulturnämnden 2019-10-22 (Dnr 6.1/254/2019, bilaga 1) och beaktas vid bedömning av stöd till lokalförvaltande organisationer. I ansökan beskriver respektive sökande verksamhetsutvecklingen utifrån olika perspektiv. Underlaget visar att majoriteten av de lokalförvaltande organisationerna aktivt utgår från grundläggande principer om jämställdhet, jämlikhet och allas lika värde i verksamhetens utformning och bedriver ett medvetet utvecklingsarbete. De sökande har redogjort för sitt arbete mot hot, övergrepp och sexuella trakasserier. Det har förekommit incidenter och de efterföljande insatser och åtgärder som gjorts har beskrivits av de sökande.

Barnchecklista

Barn och unga är en fortsatt prioriterad grupp inom stödsystemet och stor vikt läggs på att tillgodose att konst och kultur ska nå alla barn enligt Barnkonventionens artikel 2 och artikel 31. Det finns många exempel på aktörer som vänder sig till barn och unga med sin verksamhet. Samtidigt är det ett fåtal aktörer som redogör för ett medvetet utvecklingsarbete av verksamheten utifrån barn och ungas perspektiv. Aktörer som särskilt riktar sig till barn och unga har prioriterats med hänsyn till att de är en prioriterad målgrupp inom stödsystemet.

Demokratisäkrade verksamheter

Alla former av kulturstöd omfattas av generella villkor, beslutade av kulturnämnden 2019-10-22 (Dnr 6.1/254/2019, bilaga 1). I de generella villkoren fastslås att alla former av kulturstöd omfattas av Stockholms stads styrdokument gällande demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män samt våldsbejakande extremism.

De sökande har i ansökan beskrivit hur de i sin verksamhet säkerställer att hyresgäster delar deras demokratiska värdegrund och följer de riktlinjer som finns. Förvaltningen har under året genomfört en kompetensutvecklande insats riktad till samtliga lokalförvaltande organisationer med stöd. I samband med en nätverksträff föreläste Daniel Poohl, VD på Expo, kring extremism och främlingsfientliga rörelser i relation till lokalbokningar.

Inför beslut

Ansökningar

I år genomfördes en övergång från pappersansökan till en digital ansökan via E-tjänst. Därmed är ansökningsprocessen helt digitaliserad. Det inkom 30 ansökningar, varav 26 föreslås stöd i detta tjänsteutlåtande, två ansökningar inkom på fel grunder och en ansökan som bara gäller investeringsstöd omfattas inte av detta förslag till beslut och lyfts till beredningen av investeringsstöd. En ansökan från Kista Träff har avslagits på delegation med motivering att verksamheten möter bedömningsgrunderna på ett bristfälligt sätt.

För 2021 har de lokalförvaltande organisationerna sammanlagt ansökt om 41 087 144 kronor i grundstöd, 2 923 000 kronor i kompensationsstöd och 2 848 068 kronor i investeringsstöd.

Dialog

Förvaltningen har löpande dialog med de lokalförvaltande organisationerna via enskilda möten, telefonsamtal och e-post. Förvaltningen har också arrangerat en konferens för de lokalförvaltande organisationer där det nya digitala ansökningsförfarandet introducerades och konsekvenserna av coronapandemin diskuterades.

Referensgrupp

Referensgruppen för stödet till lokalförvaltande organisationer har läst alla ansökningar och träffats en gång. Syftet med referensgruppen är att få en fördjupad bedömning av ansökningarna samt att säkra likabehandling. Referenspersonerna är rådgivande i bedömningen av ansökningarna.

Namn	Funktion	Kompetens
Jennie Dielemans	Processledare, frilans-journalist, författare	Samlingslokaler, lokalt föreningsliv
Alice Ring	Östermalms stadsdelsförvaltning	Lokalt föreningsliv, samverkan
Per-Olof Törnqvist	Kulturförvaltningen, administrativa staben	Lokaler
Martin Hafström	Kulturförvaltningen, stadsbiblioteket	Programverksamhet
Julia Persson	Kulturförvaltningen, administrativa staben	Ekonomi

Inriktningar

Syfte med stödet

Huvudmotivet för stadens stöd till lokalförvaltande organisationer är att tillgodose föreningslivets, kulturlivets och stockholmarnas behov av lokaler för att förverkliga demokratiska mål i samhället. I detta syfte ingår att främja publik kulturverksamhet i hela staden. De av staden stödda kulturlokalerna ska kännetecknas av hög kvalitet avseende både verksamhet och organisatorisk förmåga och vara anpassade till medborgarnas efterfrågan.

Riktlinjer

I stödets riktlinjer, beslutade av kulturnämnden 2017 (Dnr.1.1/3899/2017), anges att ansökan ska bedömas efter följande kriterier:

- Volymen på lokaluthyrning till föreningsliv och andra brukare.
- Omfattning, kvalitet och besöksvolym på kultur- och bildningsverksamhet.
- Upplåtelsevolym och tillgängliga lokaler för nolltaxegrupper och subventionerade grupper.
- Samarbete och förankring inom stadsdelen.
- Omfattning och kvalitet på lokaler, service och mötesfaciliteter.
- Lägesfaktor avseende tillgänglighet och tillgången till alternativa möteslokaler i stadsdelen.
- Förmåga att marknadsföra och driva verksamheten effektivt och i god administrativ ordning.
- Verksamhetens utvecklingsmöjligheter.

Förvaltningens bedömer alla organisationer och deras verksamhet och aktiviteter likvärdigt utifrån ovanstående riktlinjer, oavsett vilken riksorganisation organisationen tillhör eller om organisationen inte ingår i en riksorganisation.

COVID-19

Coronapandemin och Folkhälsomyndighetens restriktioner har påverkat hela samhället och många av de lokalförvaltande organisationerna har drabbats hårt. Särskilt utsatta är de organisationer med låg grad av offentligt stöd, hög hyresnivå och de med seniorer som största målgrupp. Förvaltningen fördelade 5 520 851 kronor i tillfälligt stöd till 23 lokalförvaltande organisationer under maj-juni 2020.

Hösten 2020 har fortsatt varit svår. Efter sommaren lättade restriktionerna från folkhälsomyndigheten. I oktober skärptes dock restriktionerna igen till max 50 personer på evenemang och i lokaler och i november presenterades ytterligare restriktioner. Boverket kommer att fördela 75 miljoner till allmänna samlingslokaler för att lindra de ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin. Beredningen av dessa medel beräknas vara klart innan årsskiftet 20/21. Förvaltningen för en nära dialog med de lokalförvaltande organisationerna kring detta extrastöd.

De lokalförvaltande organisationerna kommer under 2021 att fortsatt behöva anpassa verksamheten utifrån konsekvenserna av pandemin. Förvaltningen har tagit hänsyn till det och har i beredningen vägt in verksamheternas förmåga att hantera pandemin. Kraven på digitala möten har ökat och förvaltningen avser att ta in detta perspektiv i kommande beredning av investeringsstöd och stöd till medfinansiering av Boverkets stöd.

Stockholm växer

Stockholm är en av Europas snabbast växande huvudstäder. Det är en attraktiv stad där många vill leva, jobba och studera. När Stockholm växer ska mötesplatserna bli fler, servicen bättre och möjligheterna större. Fram till 2030 ska 140 000 bostäder byggas. För att få genomförandekraft i stadsbyggandet pekar staden i översiktsplanen ut fyra fokusområden: Kista-Järva, Skärholmen, Farsta samt Hagsätra-Rågsved. I takt med att Stockholm växer förändras stadsdelarna och deras befolkningssammansättning. Det finns stora sociala och ekonomiska skillnader både mellan grupper och mellan stadsdelar i Stockholm och behovet av gemensamma kulturlokaler är större i ytterstaden.

Ett framtida bestånd av samlingslokaler

Mötesplatser för föreningsliv och kultur har på ett självklart sätt funnits med i stadsplaneringen alltsedan Stockholms stad började planera de nya stadsdelar som sedan växte fram på 1950-talet. De lokalförvaltande organisationerna har historiskt betingade inriktningar och lokalmässiga kvaliteter som inte alltid motsvarar behoven i en växande storstad under 2020-talet. Av totalt 29 kommunalt finansierade samlingslokaler ligger 6 på Järva och 6 på Södermalm. Resterande 17 lokaler är fördelade på 11 stadsdelsområden. Med ett Stockholm som växer, urbaniseras och medborgarnas krav på hållbara, tillgängliga och digitala lösningar så ser förvaltningen att beståndet av samlingslokaler behöver utvecklas och stärkas.

Stödet

Förändringar och åtgärder

Med ambition att beståndet av lokalförvaltande organisationer framöver ska bli mer jämlikt, moderniserat och ha en bättre geografisk spridning behöver förvaltningen vara proaktiv. I år föreslås höjningar av grundstödet till väl fungerande verksamheter, främst i ytterstaden som sedan tidigare har ett relativt låga stöd. Med dessa höjningar ges organisationerna möjlighet att växa ytterligare och skapa stabila verksamheter.

Förvaltningen ser att det finns ett tiotal organisationer som står inför olika utmaningar vad gäller deras ekonomi och verksamhetsutveckling. Coronapandemin och dess konsekvenser har tydliggjort dessa svagheter än mer. Under 2021 avser förvaltningen att fördjupa dialogen med följande organisationers utvecklingsarbete: Alviks Kulturhus, Rinkeby Folkets Hus, Östermalms föreningsråd, Maria-Högalid/Hartwickska huset, Åsö föreningsråd/Pumpan.

I stadsdelen Spånga-Tensta saknas det idag en fullt fungerande samlingslokal. Tensta Träff och Spånga Folkan är två befintliga lokaler som på olika sätt har utmaningar vad gäller framtiden. Förvaltningen avser att under 2021, tillsammans med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning och det lokala föreningslivet, lägga särskilt fokus på utvecklingen i området. Förvaltningen reserverar 700 000 kronor för senare fördelning till utvecklingsarbetet av Tensta Träff.

Kompensationsstödet

Fördelningen av kompensationsstöd beräknas på upplåtelse till nolltaxeföreningar innevarande år. Relaterat till coronapandemin och konsekvenserna av denna, som gjort att alla nolltaxeföreningar inte nyttjat sina bokningar till fullo eller avbokat sent så föreslår förvaltningen att årets kompensationsstöd ligger på samma nivå som bokningsunderlaget för 2019.

Fleråriga stöd

Villkor för flerårigt grundstöd är att den sökande organisationen kan presentera en trovärdig, flerårig plan, vision och budget. Stödområdet omfattas av utmaningar och effekter av pandemin under kommande år vilket gör att förvaltningen inte föreslår några fleråriga stöd. För tidigare beslutat flerårigt grundstöd utgår 1 700 000 kronor till Bagarmossens Folkets Hus och 1 150 000 kronor till Årsta Folkets Hus för 2021.

Investeringsstöd och medfinansiering till Boverkets investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler
8 verksamheter har ansökt om investeringsstöd om 1 391 000 kronor och 8 andra verksamheter har uppgett att de avser att senast den 1 december 2020 ansöka om stöd från Boverkets investeringsbidrag till allmänna samlingslokaler om sammanlagt 1 457 068 kronor. Förvaltningen kommer att göra en senare beredning för fördelning av investeringsstöd och medfinansiering till Boverkets stöd.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att fatta beslut om stöd till lokalförvaltande organisationer till en summa om 30 953 000 kronor för år 2021. Av budgetmedel för 2021 har nämnden vid tidigare möte fattat beslut om fleråriga grundstöd om 1 150 000 kronor till Årsta Folkets Hus och 1 700 000 kronor till Bagarmossens Folkets Hus. Stödet kommer därmed att uppgå till totalt 33 803 000 kronor för 2021.

Av dessa 33 803 000 kronor omfattar 31 603 000 kronor föreslaget grundstöd och kompensationsstöd, inklusive tidigare beviljat flerårigt stöd. Därutöver föreslår förvaltningen att 2 200 000 reserveras för senare fördelning av investeringsstöd, medfinansiering av Boverksansökningar och till Tensta träff.

Utbetalningen av stödet till Östermalms föreningsråd sker i två omgångar. Utbetalning av den första halvan av det föreslagna stödet görs efter nämndens beslut om stöd. Det resterande av stödet utbetalas senast juni 2021 efter att föreningen till förvaltningen redovisat en verksamhet och ekonomi i balans.

I bilaga 1 ges en fördjupad information om de enskilda stödmottagarna samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.

Fördelning av anslagets poster

1. 26 530 000 kronor som grundstöd
2. 2 923 000 som kompensationsstöd för nolltaxa
3. 2 200 000 kronor som reservation för investeringsstöd, medfinansiering av Boverksansökningar och Tensta träff.

Totalt 30 953 000 kronor

Tabell över samtliga stöd inklusive fleråriga stöd*

Sökande lokalförvaltande organisation	Totalt stöd 2021	Grundstöd 2021 (tkr)	Komp. stöd 2021 (tkr)	Grundstöd 2020 (tkr)	Komp. stöd 2020 (tkr)	Skilnad (tkr)
Alviks kulturhusförening	1372	1 140	232	1 140	232	0
Bagarmossens Folketshusförening*	1803	1 700	103	1 700	103	0
Byggnadsföreningen Älvsjö med omnejd upa – Park Folkets Hus	401	400	1	300	1	100
Farsta föreningsråd (Farsta gård)	894	850	44	850	44	0
FOLK i Skärholmen	900	900	0	700	0	200
Folkets Husby	1224	1 200	24	1 150	24	50
Föreningen Folkkulturcentrum (Hjorthagens kulturhus)	800	800	0	800	0	0
Föreningen Jakobsbergs gård	784	700	84	600	84	100
Föreningen Järva Folkets Park (Eggeby gård)	880	880	0	880	0	0
Föreningen Midsommargården	1350	1 350	0	1 250	0	100
Föreningen Skeppsholmsgården	750	750	0	850	0	-100
Föreningen Södergården	1703	1 650	53	1 550	53	100
Föreningen Timmermansgården	1350	1 350	0	1 350	0	0
Husby Konst & Hantverksförening (Husby gård)	850	850	0	750	0	100
Hägerstensåsens medborgarhus	1055	710	345	710	345	0
Kista SC KFUM (Akalla by)	700	600	100	600	100	0
Kristinehovs malmgårds ekonomiska förening	930	700	230	700	230	0
Maria-Högalids föreningsråd (Hartwickska huset)	800	300	500	400	500	-100
Mäster Olofsgården	1350	1 350	0	1 350	0	0
Nya Rågsveds Folkets Hus Förening	1788	1 700	88	1 700	88	0
Rinkeby Folketshusförening	2122	1 850	272	1 850	272	0
Sköndals allaktivitetshus	648	600	48	500	48	100
Spånga medborgarhusförening (Spånga Folkan)	538	500	38	500	38	0
Stiftelsen Birkagården	1663	1 650	13	1 650	13	0
Vällingby Folketshusförening	1013	1 000	13	1000	13	0
Årsta Folketshusförening*	1175	1 150	25	1 150	25	0
Åsö föreningsråd (Pumpan)	1463	850	613	850	613	0
Östermalms föreningsråd	1297	1 200	97	1 200	97	0
SUMMA	31 603	28 680	2 923	28 030	2 923	650

Bilaga

1. Bakgrund och förslag till stöd för lokalförvaltande organisationer 2021. Fördjupad information om de enskilda sökande samt motiveringar till förvaltningens ställningstaganden.